

ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Ірина Верблянська,
IV курс, педагогічний факультет.
Науковий керівник – *Лисенко Н.В.*,
доктор педагогічних наук, професор.

Стан законності в державі залежить від рівня громадської свідомості, правової культури громадян, формування якої знаходить найсприятливіші умови у дошкільному віці. Враховуючи, що цей період є сензитивним щодо розвитку всіх сфер особистості, вважаємо, що активне правове виховання слід започатковувати з дошкільного віку.

Правова культура передбачає не лише ґрунтовне знання законів, а й бажання дотримуватись правових норм. Виховання правової культури розглядаємо як важливе і принципове завдання у навчально-виховному процесі. Передусім досвід країн західної демократії свідчить, що держава повинна мати досконалу правову систему і механізми її реалізації. Тому без належного рівня правових знань і навичок правомірної поведінки неможлива участь кожної особи у суспільному і державному житті.

Розробка змісту правової культури та шляхів її формування в процесі виховання забезпечуватиме вищу ефективність роботи не лише дошкільного закладу та школи, а й сім'ї у царині порушеної проблеми. Правова культура дітей є складною психологічною особистісною освітою, яка віддзеркалює сукупність стійких характеристик правосвідомості і діяльності на основі правових норм. Погоджуємось із твердженням І.Бородіна, що модель правової культури включає психологічні компоненти на смислового, емоційного і поведінкового рівнях. Тому важливим фактором успішного формування основ правової культури в дошкільників розглядаємо розвиток їх мислення. У специфічній формі культура мислення виступає в цьому віці як володіння елементами правового мислення, тобто здатністю розуміти правову основу відносин, у які вступає дитина.

Проблема формування правової культури, правових уявлень у дошкільному віці полягає в недостатньому досвіді дітей, психологічних особливостях цього вікового періоду. Важливо створити систему роботи з дітьми, яка б ґрунтувалась на застосуванні провідних методів і прийомів. Вона повинна включати основні форми роботи з дітьми дошкільного віку: заняття, ігрову діяльність, спостереження, індивідуальні справи. При формуванні правової культури особливе значення має підбір методів та прийомів. За основу слід взяти репродуктивні, проблемно-ігрові, пошукові, дослідницькі, які ґрунтуються на типах пізнавальної діяльності дітей. При використанні таких методів формуються ставлення до себе та оточуючих, навички правомірної поведінки, уточнюються знання, коректуються оцінки,

виробляються підходи до загальноприйнятої системи переконань, що є передумовами для формування правової культури. Серед прийомів особливе місце займають ігри, які підвищують ефективність засвоєння інформації і сприяють закріпленню відчуттів дітей. З них можна виділити: уявну ситуацію, ситуацію вибору, спільний пошук виходу з неї, порівняльний аналіз, обговорення способів дії. Методи і прийоми використовуються педагогом з врахуванням індивідуальних особливостей дітей, теми, завдань, умов проведення заняття.

Для досягнення бажаних результатів важливо організувати роботу і батьками. З дорослими можна проводити індивідуальні бесіди, групові консультації, які б спонукали їх виявляти більшу відповідальність і вимогливість до себе, своєї поведінки.

Отже, створення ефективної системи роботи з дошкільниками щодо формування основ правової культури забезпечить умови для виховання відповідальних та законслухняних громадян, які розуміють свої права та обов'язки і здатні в майбутньому створити стабільне громадянське суспільство.

1. Бородин І. Виховання правової культури учнів – завдання держави // Рідна школа. – 1998. – № 5. – С. 29-38.
2. Косярум Н.В. Формування громадської активності молодших школярів. – К.: Знання, 1987. – 48 с.
3. Красовицький М.Ю. Перший урок демократії. – К.: Знання, 1990. – 110 с.
4. Черненко С.В. Особливості правового виховання учнів у процесі навчання // Педагогічно-правова профілактика правопорушень серед учнівської молоді. – К., 1997. – 95 с.

ПЕДАГОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ О.Л.КУЛЬЧИЦЬКОЇ

Анна Гайдамака,
магістрант, педагогічний факультет.
Науковий керівник – *Ступарик Б.М.,*
доктор педагогічних наук, професор.

Олена Львівна Кульчицька народилася 15 вересня 1877 року в містечку Бережанах на Тернопільщині в сім'ї службовця.

Початкову художню освіту здобула у приватній студії польських художників – педагогів Станіслава Батовського і Романа Братковського (1901-1903), а в 1903-1908 роках продовжувала навчання у Віденській художньо-промисловій школі. Захистивши дипломну роботу на тему "Сучасне навчання рисунка як засіб мистецької освіти", в 1908 році О.Кульчицька виїжджає за кордон щоб ознайомитися з творами